

«És utòpic reconstruir l'esquerra sense el PC»

—**F**a uns anys, quan eres diputat del Partit Comunista, deies, en la premsa, que anar a Madrid, cada dimarts, era una llosa...

—És que és així, sí. Però, clar, jo aniré a Madrid quan calga i tan prompte com puga, me'n tornaré cap ací, que és on vull estar.

—*Dues vegades diputat, el 77 i el 79, pel Partit Comunista. I ara, cap de llista de la coalició Esquerra Unida. ¿Hi ha diferències entre el diputat d'aleshores i el candidat d'ara?*

—Sí. Hi ha, pel mig, noves experiències. Per exemple, una de molt interessant ha estat la participació en el Bloc i el govern de la Universitat de València; una experiència que he viscut amb profunditat i amb plenitud. També, és clar, que he deixat de ser militant del partit i això m'ha permès distanciar-me de certes coses que jo pensava en un moment determinat i que, ara, veig amb una perspectiva més modulada. Això es notarà inclús en la classe de campanya electoral.

—*A nivell personal, ¿prefereixes la política a la docència?*

—No, això no és cert. El qui diu això és perquè mai no ha assistit a una classe meua. El que passa és que la política, viscuda a fons

—perquè hi ha qui passa per la política i no la toca—, també és apassionant; i jo, en els meus cinc anys de diputat, vaig participar en moltíssimes ponències, projectes de llei, etc. A més, tin en compte que jo sóc catedràtic de política econòmica i, per tant, els continguts de la meua professió docent estan bastant d'acord amb la mateixa activitat política.

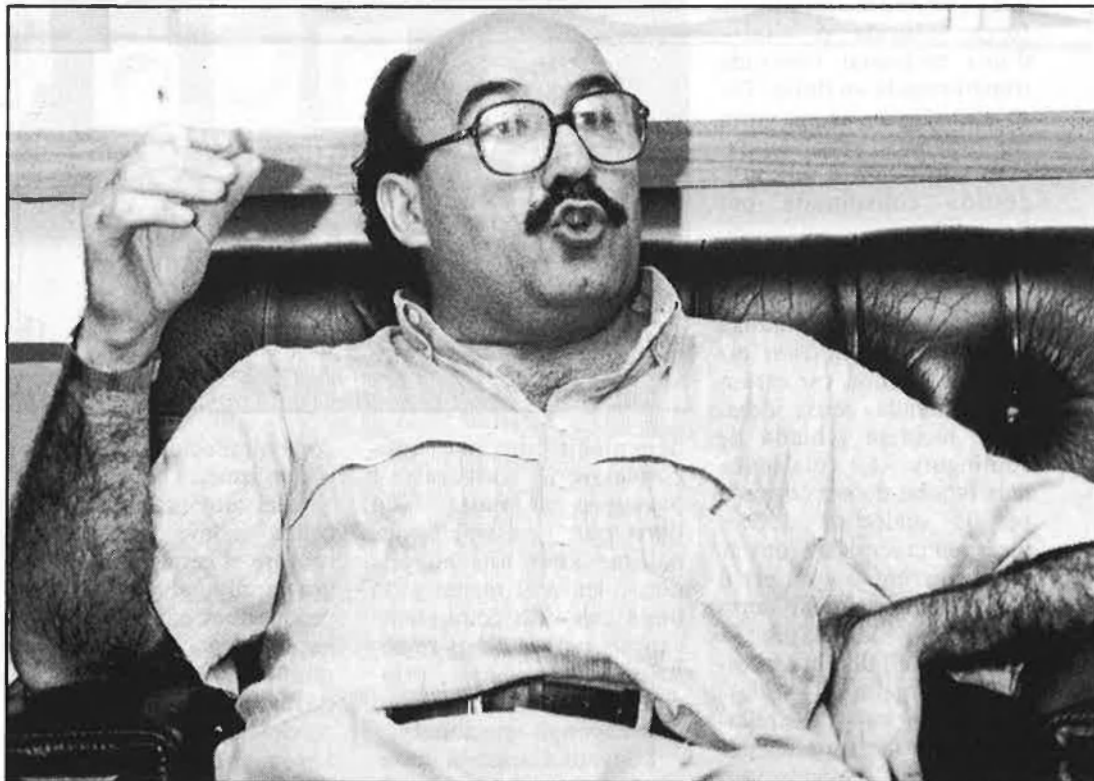
—*¿Què et sembla la descripció que Pérez Benlloch fa de tu en el número anterior d'EL TEMPS?*

—No ho he llegit encara, ¿què diu, què, el Juanito? ¿Es clava amb mi o què?

—*T'ho llegesc: Emèrit Bono, més polític que docent, més partidista que polític, més resistent que brillant, més honest que llest.*

Emèrit Bono, catedràtic de Política Econòmica de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresarials de València, és el cap de llista de la coalició Esquerra Unida per la circumscripció de València. Després de 20 anys de militància en el PC torna ara com a independent, i espera aconseguir un escó a l'esquerra del PSOE.

Toni Mollà

—(...) ¡Ah! bé, bé. És una descripció de Pérez Benlloch, és el seu punt de vista. Jo em reserve la meua opinió sobre això.

—*¿Ets molt partidista?*

—No sé en quin sentit ho diu. Jo, més que partidista, sóc apassionat. Sóc un apassionat de la recuperació de l'esquerra, de la idea de la política com a cosa pública, de la vertebració d'una voluntat col·lectiva al nostre país i en les classes populars.

—*Fa uns mesos, es rumorejava que entraries en el PSOE...*

—Clar, amb la meua condició d'independent i que, diríem, estic en edat de merèixer, el PSOE volia vincular-m'hi. Però, jo, sempre que he parlat amb els amics del PSOE, els he dit que estic disposat a col·laborar en as-

pectes puntuals. Per exemple, una cosa que jo crec que aquest país necessita és una política econòmica que faça bona l'autonomia, també a nivell de les classes populars. Un acord entre la patronal, la Generalitat i els sindicats, dirigit a solucionar els propis problemes i alhora els comuns, donaria força a l'autonomia. L'autonomia no és només una paraula, no és només elegir unes Corts, no és només la normalització lingüística, sinó que és una forma de fer i d'articular per resoldre els propis problemes. I, en això, estaré sempre disposat a col·laborar.

—*¿Creus que es pot treballar per l'esquerra des de dins del PSOE?*

—Jo no entraré a qualificar ningú. Si el PSOE és d'esquerres o no... Jo crec que és un partit d'esquerres, el

que passa és que una cosa és la política del govern i una altra el partit.

—*Sempre parles de col·laboracions. En una època predicaves allò del govern de concentració nacional, ara de col·laboracions puntuals... ¿Mai no malparles de ningú?*

—Aquest país, i també l'estat, necessita vertebrar-se; i això vol dir que cal unir voluntats; per això, és molt més important la col·laboració que no el radicalisme exclouent. Aquest només a servei per fraccionar i segmentar. I, en una societat com la nostra, si fomentes la divisió, allò que aconseguiràs serà l'augment de la segmentació del mateix país. El que cal és construir

al PC i a l'FP. ¿Com has viscut l'abandó d'EU, al País Valencià, per banda de l'FP, el Partit Carlí i IR?

—Jo no he estat en les negociacions, perquè jo sóc independent. Per tant, això són problemes dels partits de la coalició. A mi, l'abandó de l'FP em sembla una cosa greu; no s'havia d'haver produït. Sempre que es fan unes llistes es manifesten problemes com aquest. De totes maneres, Esquerra Unida és un projecte obert, en procés de potenciació, a mitjà i llarg termini. I he de dir-te que ni l'FP ni tampoc els altres no estan fora de la coalició. I això és una qüestió clau perquè aposten a favor del projecte.

dos veniu del PC. ¿Quines diferències tens, tu, respecte d'Ernest?

—No en tinc massa, ni amb Ernest ni en grans aspectes de la UPV. Però, per les circumstàncies dels partits, les coses han rodat així. El meu pensament polític és pròxim, en molts aspectes, a la concepció de la renovació de l'esquerra que propugna el PC, també pròxim a la concepció d'estat federal de l'FP, i molt pròxim a les concepcions del nacionalisme de la UPV. Aquesta és la meua visió, i jo jugue en aquesta direcció, clar.

—*¿Quines diferències teniu amb la Mesa para la Unidad de los Comunistas?*

—Jo, les diferències, en el sentit polític, no les conec. Tinc la sensació que són diferències de caràcter personal. EU ha estat oberta a tothom, també als comunistes de Carrillo. Ara, si ell ha decidit no entrar en EU, és un problema d'ell i els companys. Jo no entre en aquesta discussió.

—*¿Quines crítiques feu ara, en la campanya, i fareu després, al Parlament, a la política del PSOE?*

—Per a fer crítiques bàsiques, hauriem d'entrar en molt de detall. Nosaltres, més que crítiques a ningú, volem parlar de coses positives. Nosaltres ens presentem a les eleccions amb un programa d'allò que cal fer. I d'ací es poden deduir les crítiques a allò que s'ha fet. La crítica no és el nostre element de fonamentació, sinó que és allò que volem aconseguir.

En aquest sentit, pensem que aquest país s'ha de vertebrar per la línia de la pau i la neutralitat. I això té moltes implicacions: internacionals, pròpies del país —a nivell d'estat—, del tipus d'educació, de la política econòmica, etc. En el terreny de la política econòmica, cal combatre l'atur sense fer demagògia, amb un pla econòmic bàsic. Cal una política social que atenga els pensionistes i que no els redueca la pensió, com en la darrera llei. Cal, en definitiva, possibilitar un procés de millora real, social i econòmica del país, globalment parlant.

—*¿Les vostres aspiracions són trencar el bipartidisme?*

—Sí, és evident. Aquest país nostre no és un país —em referesc a tot l'es-

«Col·laboré amb el PSOE en certs aspectes puntuals».

IKONO

la voluntat col·lectiva, i això es fa unint elements.

—*¿L'Esquerra Unida és un intent de reconstruir l'esquerra o de refer l'espai comunista?*

—Si el projecte es queda només en la reconstrucció de l'espai comunista, l'experiència d'articular la voluntat col·lectiva de les capes populars de l'estat haurà fracassat, tal com l'entenc jo. I això frustrarà la dinamització de l'esquerra que hi ha hagut en el referèndum. Si EU només serveix per recuperar el PC, perdre el sentit. L'esquerra no està en els partits, està en la societat. Ara, també és utòpic voler reconstruir l'esquerra sense comptar amb el PC.

—*Tu ets independent, però tal com has dit en la premsa, ets molt pròxim*

¿Com valores la no participació de la Unitat del Poble Valencià en la coalició Esquerra Unida?

—De manera absolutament negativa. UPV hauria de ser dins de la coalició. Cada grup és lliure de prendre les seues decisions, i jo les respecte. Però, des del punt de vista de la política que necessita aquest país, la UPV hauria de ser amb nosaltres. De totes maneres, després de les eleccions, EU articularà un mecanisme, un Consell Polític d'assessorament i de suport als nostres diputats, i la UPV serà invitada a participar-hi; sobretot pel que fa al tractament, a les Corts, de problemes puntuals del País Valencià.

—*Ernest Garcia és el cap de llista d'UPV per València i tu de l'EU. Tots*

tat, perquè estem parlant en funció d'unes eleccions generals— de dos grans partits. Hi ha cultures diverses que no estan recollides ni en aquests partits ni en l'arc parlamentari. Cultures de tot tipus, del moviment obrer, cultura comunista, de concepcions diferents d'estat. I, en la mesura que no estan arreglades, el Parlament no representa aquesta voluntat col·lectiva que és tot l'estat. Per tant, la lluita contra el bipartidisme és clau en la recuperació d'aquesta diversitat real del país, tant en l'aspecte ideològic com també en l'institucional i en el nacionalisme.

—Has dit, en la premsa, que el bipartidisme trenca la participació popular. ¿Et referies a això?

—No solament a això. La idea d'EU és intentar proliferar en tots els llocs, els pobles, els centres; crear en tota la societat nuclis d'EU que possibiliten la participació de la gent, encara que no siguin militants dels partits i que arreglaven l'esquerra real. Per això, cal una articulació flexible i oberta. Això farà que els parlamentaris que en resulten no solament siguin obedients a un programa, sinó també a la discussió amb els col·lectius. El parlamentari és un representant del poble i no ha de contactar-hi només cada quatre anys.

—¿Què t'ha semblat la designació de Cristina Almeida com a cap de llista d'EU per Alacant?

—Dins del projecte d'articulació d'EU com a voluntat global, d'estat, que arregla la voluntat diversa de les nacionalitats, Cristina Almeida juga en aquesta direcció. És veritat que és un *cunero*, perquè no és d'Alacant ni del País Valencià, però és una persona que sintonitza perfectament amb la problemàtica de les nacionalitats, i el cas del País Valencià, sempre l'ha tingut molt clar. A més, en la seua trajectòria i en la seua vida s'ha caracteritzat per ser una persona oberta i receptiva.

—Cristina Almeida diu que cal fer un grup parlamentari d'espabiladillos. ¿Tu n'ets un?

—Home, jo, personalment, no em considere un *espabiladillo*, ni una persona maquiavèlica, com en el fons pensa Pérez Benlloch que han de ser els polítics. Ni *espabiladillo*, ni *nà*, que diria la Cristina Almeida. Jo puc exhibir el meu palmarès de cinc anys en el Parlament i una trajectòria prou brillant en el treball parlamentari. Es

tracta de crear un grup parlamentari a l'esquerra del PSOE que li faça una oposició seriosa, que li exigisca les coses.

—¿Què penseu de la central nuclear de Cofrents?

—La nostra posició és molt clara: paralizació fins que s'estudie que

«Una esquerra que faça una oposició seriosa».

passa a Cofrents, perquè hi ha dades, prou indicatives, per a pensar que les coses no són tan clares com diuen que estan. Per tant, de moment, paralizació total. Això serà una idea que els parlamentaris valencians, amb l'acord de tothom, de la Coalició, d'UPV i d'altres forces d'esquerra, han de dur a Madrid, perquè això no depèn de la comunitat autònoma.

—L'altre dia Vicent Pitarch declarava que un objectiu mínim dels nacionalistes és que al Parlament cadascú es pugui expressar en la seua llengua. ¿Què en penses?

—Que ho diga Vicent Pitarch, no em sembla malament. L'única cosa que he de dir és que, això, els bascos no ho han plantejat mai —i hi ha parlamentaris bascos nacionalistes— i no et dic res dels catalans, que tampoc no ho han plantejat. Si Pitarch creu que això és una qüestió important, és el seu problema. Potser, a la llarga, quan el Senat es convertesca en la cambra de les autonomies o quan arribem a l'estat federal, potser allí, al Senat, se li hauria de buscar alguna solució. Però, al Congrés, em sembla excessiu. □

FORTA CRÍTICA A LA POLÍTICA AGRÀRIA DEL GOVERN

La Unió va de congrés

En un any de fortes mobilitzacions camperoles, la Unió de Llauradors i Ramaders del País Valencià prepara el seu V congrés.

Adolf Beltran

La Unió de Llauradors i Ramaders del País Valencià celebrarà els dies 31 de maig i 1 de juny el seu V Congrés. En el polisportiu municipal de Quatretonda (la Vall d'Albaida) s'aplegaran uns 200 delegats en representació dels més de 7.000 afiliats amb què compta el sindicat majoritari del camp valencià.

Aquesta reunió coincideix amb un dels anys més combatius i actius de la Unió, per les discrepàncies amb la política del govern socialista i alimentat per la necessitat de defensar la supervivència del model de sindicalisme independent i progressista que les unions de llauradors i la COAG (Coordinadora de Organizaciones de Agricultores i Ganaderos) representen.

Si el IV congrés de la Unió, celebrat al març de 1983, estigué presidit per les expectatives de renovació obertes pel recent accés del PSOE al poder, i per la possibilitat que alguns dels punts fonamentals del programa de la Unió poguessen ser assumits i desenvolupats des de les responsabilitats governamentals, aquest V congrés es preveu ben crític amb la política socialista.

L'informe del secretari general de la Unió de Llauradors, Joan Ramon Peris, que els delegats discutiran el dia 31, resumirà les vicissituds de la lluita per la democratització del camp en aquests anys i analitzarà a fons els punts de fricció amb l'administració, i el panorama del sindicalisme agrari.

La democratització de l'agricultura i les seues estructures organitzatives, la incorporació del sindicalisme a la plena participació en la gestió de la política agrària, la reorganització del sector agropecuari i una política diferenciada en favor de l'explotació familiar agrària, són aspiracions camperoles encara pendents. □